

نمونه سوالات درس فارسی

پایه
ششم

آموزگار: محدثه مرادی پور

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

درس اول

دستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

۱) معنای واژگان زیر را بیابید؟

حک:

موزون:

غفلت:

مرغ زار:

مرغزار:

۲) واژه های هم خانواده را کنار هم بنویسید.

عارف، معرفت، خلقت، حبیب، خالق، عرفان، موزون، مخلوق، محبت، وزن، موازنه

۳) متضاد واژه های زیر را بنویسید.

روشنایی =

خالق =

۴) برای واژگان زیر دو هم خانواده بنویس و حروف اصلی را در هر یک مشخص کنید.

عشق:

مقرب:

۵) با حروف زیر ۴ کلمه بنویسید که ارزش معنایی داشته باشد.

ر-د-ب-ظ-س-ت-ه-ط-ی

۶) کلمه های مرتبط به هر کلمه را بنویس (۳ تا).

آفریدگار:

بهار:

۷) نوع جملات زیر را مشخص کنید.

ردیف	جمله	نشانه نگارشی	نوع جمله
۱	زیر درخت را نگاه کن		
۲	برای سربلندی میهن عزیزمان چه کنیم		
۳	امروز بهترین دوستم جان مرا نجات داد		
۴	خدایا تو معرکه ای		

۸) از بین ترکیب های زیر ، ترکیب های وصفی و اضافی را مشخص کنید.

معرفت کردگار، برگ درختان، ناله ی موزون، بوی خوش، باد بهاری

۹) با کلمه "زیرک" چهار جمله بنویس و علامت پایانی هر جمله را مشخص کن.

خبری:

پرسشی:

عاطفی:

امری:

۱۰) در بین واژگان زیر غلط ها را بیابید.

ناله ی موزون مرغ-ناله ی مرغ ذار-بلبل و غمری- معرفت کرده گار-سپاس گذاری و تشکر-خالق و مخلوق-قفلت و

بی خبری

۱) معنای واژگان زیر چیست.

سهل:	غفلت:	هم پایه:
خلق:	سرا:	مایه:

۲) هر کلمه را به متضاد آن وصل کن.

ظاهر-	پسندیده-	تفاوت-	مفید
نکوهیده-	شبهت-	مضر-	باطن

۳) کلماتی که با هم، هم ریشه یا هم خانواده اند در یک گروه قرار دهید.

فکر-افکار-معلومات-تعلیم-تفکر-معلمان-متفکران-تعلیمات

۴) حروف مشترک کلمات هم خانواده زیر را بیابید.

عبور-عابر-عابران:

حافظ-محفوظ-حفاظت:

تحصیل-حاصل-محصول:

مقصود-مقاصد-قصد:

۵) واژگان جمع و مفرد را بیابید و هر کدام را در جای خود قرار دهید.

واژگان: اشیا-ناگهان-دقایق-امثال-احسان-کلمات-ایمان-رابطه-نمایان-اخلاق-خالق-اعضا

جمع:

مفرد:

۶) در بین گروه واژگان زیر غلط های املائی را بنویسید.

خلقت و خالق - بلندشد و برخواست - اعزای گروه - احسان و نیکوکاری - دیده گاه و چشم انداز - بحث و گفت و گو - بیان نظرات - امثال و همانند - مقرر و خودخاه -

۷) املائی درست را از میان دو واژه پیدا کن.

ریحانه از معلم اجازه (خواست - خواست) و حرفش را شروع کرد.
همه (اعضاء - اعضای) گروه نظر دادند.

۸) متن زیر را با یکی از کلمات "از، به، در، با" کامل کنید.

چلچله ی خوش آواز ..... آسمان به پرواز درآمد ..... ابر سلام کرد ..... کنار خورشید گذشت و ..... او لبخند زد ..... باد هم نواشد ..... زمزمه آب گوش فرا داد و چهره زیبای خود را ..... آن مشاهده کرد. چلچله می دانست که چگونه ..... این همه زیبایی لذت ببرد.

۹) در مصراع می ریختم تمام جهان را به پای تو، "تو" به چه کسی اشاره دارد؟

۱۰) هم خانواده کلمات "نصیر، خطر، عهد، سعادت، متحد" بنویسید.

۱۱) نسبت سابقه به سوابق مثل نسبت فایده به ..... است.

بیت "مرغ زیرک که می رمید از دام با همه زیرکی به دام افتاد" به چه مفهومی اشاره دارد؟

درس سوم

۱) معنی واژگان زیر را بیابید.

کمند:	مَلِك:	مَلِك:	مَلِك:
مَلِك:	مَلِك:	مَلِك:	مَلِك:
دماغ پرور:	چیره:	مَلِك:	مَلِك:
مانند نمونه کامل کنید.	دُر:	مَلِك:	مَلِك:
	مَلِك:	مَلِك:	مَلِك:
	مَلِك:	مَلِك:	مَلِك:

۳

کاری

زخم کاری: کار به معنای عمیق

کاری داشتم: یک کار داشتم.

آبادی

آبی

۱) مفهوم ضرب المثل "دشمن دانا بلندت می کند/بر زمینت می زند نادان دوست" چیست؟

۲) از میان واژه های "میراث-افتخار-ارث-وحدت-متحد-فخر" واژه های هم خانواده را کنار هم بنویس.

۳) با سه حرف اصلی "ش-ک-ل" دو هم خانواده بنویس.

۴) جای خالی را با حروف مناسب پر کنید.

مال.....مال: پر م.....ال: فرصت م.....ال: بیزاری

۵) هریک از واژگان زیر چند هجایی است؟

دانش آموز: کاشتن: دیدنی ها:

ایرانیان: خواست: گرفتار:

۶) برای هر واژه، دو صفت مناسب بنویسید.

جام:

آب:

۷) عبارت زیر چند جمله است؟

"در زمان قدیم، پادشاهی بود که به شکار و گردش علاقه داشت و پیوسته به قصد شکار، اسب می تاخت و کمند در گردن حیوانات می انداخت. این پادشاه بازی داشت که به یک پرواز، پرنده را از آسمان فرود می آورد."

۸) کتاب "انوار سهیلی" از کیست؟

۹) رابطه فراز و فرود مثل رابطه رهایی و ..... است.

درس چهارم

(۱) معنی واژگان زیر چیست؟

رویداد: تاخته اند: پیکر:

فراز و فرود: چندگانگی: تهی مغز:

(۲) جاهای خالی جدول زیر را با واژه های مناسب پر کنید.

خزنده	+ان	←	
	+ان	←	پرندهگان
	+ان	←	نویسندگان
وابسته	+ان	←	

(۳) معنی کنید.

دوکس، رنج بیهوده بردند و سعی بی فایده کردند: یکی آن که اندوخت و نخورد و دیگری آن که آموخت و نکرد.

نه محقق بود نه دانشمند   چارپایی ، بر او کتابی چند

(۴) با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید .

(دو کس رنج بیهوده بردند و سعی بی فایده کردند : یکی آنکه اندوخت و نکرد و دیگر آنکه آموخت و نکرد .)

- دو ترکیب وصفی بیابید و بنویسید .
- منظور نویسنده از عبارت (اندوخت و نکرد) چیست ؟

• عبارت بالا چند جمله است ؟

۵) برای هر واژه دو هم خانواده بنویس .

تلفظ :.....،.....

علم :.....،.....

مقصود :.....،.....

عزت :.....،.....

۶) برای هر واژه دو صفت مناسب بنویس .

فرزندان :.....،.....

خط :.....،.....

سخن :.....،.....

نگاهبان :.....،.....

۷) جمله های زیر را با تغییرهایی به چند جمله کوتاه تر تبدیل کنید.

بامدادان، خورشید از پشت افق، یعنی آن جا که دریا به آسمان می پیوندند، پدیدار می شود و چهره زرین خود را به جهانیان نشان می دهد.

من هم همانند شما موجودی زنده هستم و زندگی من فراز و فرودها و داستانی طولانی دارد.

۸) واژه های غلط را از بین گروه واژگان زیر بیابید و صحیح آن را بنویسید.

نغمه های مهربانی-اواها دلنشین-شوکوه و شوکت-تغییرات و چندگانه گی-باعث اعتبار-تلفض واژه

۹) مقصود از آواهای دلنشین و نغمه های مهربانی در عبارت "هر ایرانی از ابتدای تولد با آواهای دلنشین و نغمه های مهربانی من بزرگ شده است" چیست؟

۱۰) در هنگام نوشتن باید به اصل.....و.....توجه کنیم.

غریب-غربت-مغرب:

مبصر-بصیر-بصیرت:

دستان و پیش دبستانی و دخترانه پدیده نوین

حس-احساس-محسوس:

۷) از میان واژگان زیر کدام یک از کلمات جمع است؟

دیوان-زابلستان-ازدها-پهلوان-مازندران-یزدان-جادوگران

۸) بیت زیر از چند جمله تشکیل شده است؟

زهر نیایش، سروتن بشست   یکی پاک جای پرستش بجست

۹) غلط های املایی را یافته و تصحیح کنید.

احریمنی و شیطانی-هفت خوان رستم-دیده گان می گشاید-نبردی صهمگین-سپاس گذاری و تشکر-طیمار و

نخچیر-هیله و مکر-آلاد دیو-آزرگشسب-تلخیس و بازنویسی

۱۰) یک نمونه مبالغه در زنگی خود مثال بزنید.

۱۱) اذر گشسب در شاهنامه به چه معناست؟

درس ستم

۱) معنای واژگان زیر را بنویسید.

مایه: جان پناه: غرور: رویش:

۲) در عبارت های زیر منادا و حرف ندا را مشخص کنید.

ای وطن، همچو باران بهاری

سعدیا مرد نکو نام نمیرد هرگز

یارب، نکن از لطف، پریشان ما را

خدای کعبه، ای یکتا

۳) برای واژگان زیر یک کلمه هم اهنگ (هم قافیه) بنویسید.

سرود رویش غرور چمن

۴) در شعر ای وطن، شاعر "وطن" را به چه چیزهایی تشبیه کرده است؟

۵) با واژگان زیر به کمک واژگان داخل پرانتز یک تشبیه بنویسید.

مادر (مثل):

کوه (چون):

۶) بیت زیر چند جمله دارد؟

شیخ خندید و بگفتش ای سلیم این درخت علم باشد ای علیم

۷) متضاد کلمات زیر چیست؟

زنده: صادق:

۸) پاسخ دهید.

مشبه:.....مشبه

دستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

مثل شعر حافظ / ای وطن

به:.....

مثل غم در مرگ مادر/مثل کوه غصه هابی

واژگان مترادف:.....و.....

ای غم تو / شادی ام تو/مایه آزادی ام تو

واژگان متضاد:.....و.....

۹) کیمیای سعادت از کیست؟

۱۰) عبارت زیر ما را به یاد کدام ضرب المثل می اندازد؟

"باید با دوستان مهربان باشیم و محبت خود را نثار آنان کنیم اما با دشمنان باید سخت برخورد کنیم و با آنان جدیت داشته باشیم."

۱۱) بیت زیر چند جمله دارد؟

ای سلامم، ای سرودم، ای نگهبان وجودم.

۱۲) در کدام عبارت منادا وجود ندارد؟

باوفایی همچ خاک...ای وطن

خداوندا به فریاد دلم رس

ای تومیراث نیاکان / ای زبان مادری

خوشا آنان که دایم درنمازند

درس، مضم

۱) معنی واژگان زیر را بنویسید.

ارج:	مقدس:	اوراق فروشی:	بعثی:
دیار:	الکن:	متدین:	تحقق:
همت:	ناگوار:	ساعی:	دژخیمان:

۲) حروف نخست کلمات را برداشته و از راست به چپ کنار هم نوشته تا واژه جدیدی بدست آید.

فروش-دوران-ادبیات-کهن-اتفاق-رکاب:.....

حاشیه-فرسوده-ظلم:.....

میهن-دلیرانه-انتقال-فوراً-عقب:.....

وطن-سرعت-عملیات-تلفظ:.....

۳) برای هریک از موارد زیر، چه نشانه ای به کار می رود؟

پیش از نقل قول:..... برای نشان دادن مفهوم تردید یا ریشخند:.....

در پایان جملات عاطفی:..... میان دو عبارت:..... در پایان جمله های خبری:.....

۴) بیت زیر چند جمله دارد؟

دریاقلی، رکاب بزن، یا علی بگو
چشم انتظار همت تو دین و میهن است

دستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

۵) از بین ترکیب های زیر، ترکیب های وصفی و اضافی را مشخص کنید.

دهقان شجاع-مردم شهر-لشکر مغول-مغولان خون خوار-سقف کلبه-دشمنان گستاخ

۶) در بین واژگان زیر، واژه های جمع را بیابید.

پسران-دهقان-مسلمان-مغولان-خروشان-دیدبان-یاران

۷) در عبارت زیر مفعول را بیابید.

سردار مغول، نیزه ای در دست گرفت و پرتاب کرد.

۸) برای واژه های زیر هم خانواده بنویسید.

جوامع: مقدس:

انتظار:

تسلیم:

۹) عبارت زیر را به یاد کدام ضرب المثل می اندازد؟

"هر کس امکانات بیشتری داشته باشد، در دسر بیشتری دارد"

۱۰) کدام آرایه ادبی در مصراع "تاریخ در تلفظ نام تو الکن است" وجود دارد؟

۱۱) کدام آرایه ادبی در مصراع "دریاقلی، به وسعت دریاست نام تو" وجود دارد؟

۱۲) در جاهای خالی علامت نگارشی مناسب قرار دهید.

خندید بر او شعله..... که از دست که نالی..... ناپیزی تو..... کرد بدین گونه تو را خوار

۱۳) درمیان واژگان زیر غلط های املایی را یافته و تصحیح کنید.

کوی ذولفقاری-مهاسره ی شهر- اوراغ فروشی-دشمن بعضی- جدی و ساعی- انتشار الامیه-ملت به پا خواسته- ایسار و استقامت

درس هشتم

۱) معنای واژگان زیر را بنویسید.

دارا و ندار: تاخیر: هجر: غریب:
غفلت: رحلت: مرحمت:

۲) با توجه به جدول پاسخ دهید.

مفرد	جمع	مفرد	جمع	مفرد	جمع	مفرد	جمع
کلمه	ریاضی	اطلاع	علم				
	فُضلا	فصول	اشعار	لغت			
	متون	آثار	شُعرا	شُرُوط			
کتاب	مراجعه کننده		فواصل	درس			

۳) جمع هر واژه روبروی آن بنویسید.

استاد: لحظه: لغت نامه:
اطلاع: تعطیل: روستا:

۴) عبارت زیر مارا به یاد کدام عبارت زیر می اندازد؟

دبستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

هراندازه کاری را بیشتر انجام دهی و تمرین و پیگیری بیشتری داشته باشی ، در

آن کار موفق تر خواهی بود . زیرا انسان تا زمانی که با انجام دادن پی در پی یک کار ، در آن مهارت پیدا نکند ، نمی تواند نتیجه خوبی بگیرد .

۵) در بین گروه واژگان زیر ، غلط های املائی را پیدا کنید و صحیح هر یک را بنویسید.

آیات قرآنی - شیخ هادی نجم آبادی - بر اثر تعلیم - مفصل ترین کتاب - تعلیف لغت نامه - ترز تلفظ - دایره المعارف - متون معتبر - غفلت و بی خبری - علامه د هخدا - تاخیر و درنگ - رهلت مادرم - مظلومیت مشرق - معاثر وهم دوره - زهر حجر

۶) پاسخ دهید :

متضاد

۱-کامل

متضاد

۳-دلیر

هم خانواده

۲-خنده

آرایه ادبی

۴-زهر حجر

۷) هر کدام از واژگان زیر را با (ترین ، گذار ، بان ، گی ، نده) کامل کنید .

۵- بنیان

۴-خوان

۳- دروازه

۲- شرمنده

۱- اندیشمند

۸) در بیت زیر، مفعول فعل های مشخص شده را بیابید .

زهر هجری چشیده ام که مپرس

درد عشقی کشیده ام که مپرس

۹) در متن زیر دو واژه ی هم خانواده را پیدا کنید .

او در همان زمان ، به تعلیم دیدن زبان فرانسوی پرداخت و معلومات خویش را تکمیل کرد .

۱۰) این دسته از واژه ها را به صورت جمله ، مرتب کنید .

مفصل ترین - فارسی - در - کتاب لغت - لغت نامه - است - زبان

دبستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

۱۱) قافیه و ردیف بیت زیر را مشخص کنید .

زهر هجری چشیده ام که می‌پرس

درد عشقی کشیده ام که می‌پرس

۱۲) ارزش و عظمت لغت نامه دهخدا را با چه کتابی برابر نهاده اند ؟

درس نهم

۱) معنی واژگان زیر را بنویسید.

زادگاه:

بدرقه:

تمسخر:

سلیم:

سحاب:

زادگاه:

بحر:

بار سفر بستن:

۲) حکایت درخت علم در چه قالبی سروده شده است؟

۳)

۴) کلمات هم خانواده را کنار هم بنویس و سه حرف مشترک هر گروه را مشخص کنید.

شکر-نسخه-تمسخر-تعجب-سالم-خلاق-تسلیم-شاگرد-مسخره-منسوخ-مخلوق-سلیم-عجیب

۵) عبارت "از شادی در پوست خود نمی گنجید" را معنی کنید.

۶) برداشت خود را از "چو خواهی که نامت نماند نهان/مکن نام نیک بزرگان نهان" در یک بند بنویسید.

دستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

۷) در مصراع "این درخت علم باشد ای علیم" کدام واژه در معنای حقیقی خود

به کار نرفته است؟

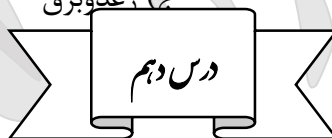
۸) برای واژگان "وطن" و "آزادی" کلمات هم قافیه بنویسید.

۹) بیت زیر چند جمله است؟

گه درختش نام شد، گاه آفتاب گاه بحرش نام شد، گاهی سحاب

۱۰) مترادف واژه سحاب را مشخص کنید.

الف) باران   ب) ابر   ج) عدو برق   د) باد

۱) در بین واژگان زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

هیجان انگیز-سمرغند-بهاءالدین-بدرغه ی مهمان-تمسخر و تعجب-بهر و سهاب-اصرارنامه-علیم و صلیم

۲) عطار نیشابوری کدام کتاب خود را به مولوی هدیه داد؟

۳) سه کلمه بنویسید که با واژه داستان هم قافیه باشد.

۴) برای صفت های داده شده یک موصوف بنویسید.

بلند:

زیبا:

۵) برای واژه های زیر دو هم خانواده بنویسید.

قدرت:

جمع:

عمل:

تحمل:

شهید:

۶) برای هر کلمه دو صفت بنویسید.

۷) معنی قسمت مشخص شده را بنویس.

مصطفی گفت: "شهید مثل یک نمره بیست داخل دفتر قلب من و تو می ماند."

۸) واژه های هم خانواده را کنار هم بنویس.

شهادت - تصفیه - رضایت - حوادث - مرضیه - احداث - مشاهده - صفا

۹) در عبارت زیر تشبیه را بیابید و هر ۴ قسمت تشبیه را مشخص کنید.

شهید چون چراغی است که در خانه ی ما می سوزد.

۱۰) در شعر "بچه ها گوش کنید نظر ما این است شهدا خورشیدند" کدامیک از بخش های تشبیه نیامده است؟

۱۱) با شنیدن واژه شهید به یاد چه چیزهایی می افتی؟

۱۲) با توجه به عبارت "بعضی چون دارو هستند که فقط گاهی به آن ها نیاز داریم" به سوالات زیر پاسخ دهید.

نهاد چیست؟ یک آرایه را مشخص کنید؟

مشبه به چیست؟

مشبه چیست؟

۱۳) از بین ترکیب های زیر موصوف و صفت و مضاف و مضاف الیه را مشخص کنید؟

خانه ی ما:

ساعت انشا:

نمره بیست:

ساعت پرخطر:

دستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

۱۴) در هر جمله شهید به چه چیز تشبیه شده است؟

شهید چون شقایق ، سرخ است.

شهدا خورشیدند.

۱۵) جمله های زیر را کامل کنید.

- پدر همچون.....
- وطن مثل.....
- معلم مانند.....

۱۶) کدام گزینه می تواند یک تشبیه باشد؟

نمره بیست

شقایق سرخ

دفتر قلب

ساعت انشا

درس یازدهم

۱) معنی واژگان زیر را بنویسید.

قوی رایی:

الفت:

متفق:

مشفق:

احسان:

فضیلت:

ولا:

ازلی:

۲) کلمات مترادف را کنار هم بنویسید.

مشفق-مشاورت-احسان-کهن-تدبیر-تهی-نیکی-دلسوز-خالی-قدیمی-هم فکری-چاره اندیشی

۳) واژه های داخل کمانک را جایگزین کنید و جملات را بازنویسی کنید.

مردمان تا زنده اند از دوستان ناگزیرند(ما)

استاد کمی به برق چشمان بچه ها که مشتاقانه می خواستند جواب سوال آقای مدیر را بشنوند، نگاه کرد.(می خواهند)

دستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

۴) با ترکیب کلمات گروه "آ" و "ب" کلمات جدید بسازید.

آ: دل-آفتاب-قوی-گران
ب: سوخته-پنجه-شاد-بها

۵) از میان کلمات زیر، جمع ها را مشخص کنید و مفرد آن را بنویسید.

ساعات-تابستان-بازوان-قوم-ملل-آداب-شغل-مشاورت-ظروف

۶) در عبارت زیر چند فعل امر وجود دارد؟

"پس به کار دوستان اندیشه کن و دوستی ایشان بر مردمی واحسان تازه دار و چون دوست نو گیری، پشت بر دوستان کهن مکن"

۷) واژه های در هم ریخته را مرتب کن.

نیاید-هیچ-نیکو-شغلی-بی مشورت

۸) کلمات هم خانواده را کنار هم بنویس.

حاکم-مشفق-مهم-ورزندگی-مشاورت-اهمیت-ورزش-حکومت-شورا-شفقت

۹) در عبارت زیر واژگان مخالف را بیابید.

یکی را خاطر تیزتر باشد و یکی کندفهم باشد.

۱۰) عبارت زیر چند جمله دارد؟

(بدان ای پسر که مردمان تا زنده اند از دوستان ناگزیرند که اگر مرد اگر بی برادر با شد به که بی دوست . از آن که حکیمی را پرسیدند که: دوست بهتر یا برادر؟ گفت : برادر نیز دوست به .)

۱۱) نهاد، مفعول و فعل را در جمله ی زیر مشخص کنید .

۱۲) مانند نمونه کامل کنید .

همی + رفت	=	همی رفت	،	یعنی	برفت
همی روم	=		،	یعنی	
	=	همی زخم	،	یعنی	
	=		،	یعنی	

۱۳) در جملات زیر نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید .

دانشمند ، کتاب می خواند .

خدای تعالی می فرماید .

۱۴) منظور از "مرد اگر بی برادر باشد به که بی دوست" چیست؟

۱۵) کدام مورد هم خانواده "مشفق" نیست؟

شفقت

شفیق

مشقت

مشفقانه

۱۶) شعر شیرخدا سروده کیست؟

۱۷) در کدام گزینه، هردو ترکیب مثل هم نیست؟

میراث نیاکان / خداوند خورشید

صبح روشن / معلم دلسوز

عمر گران مایه / تن پاک

ساختمان بلند / مداد او

درس چهاردهم

۱) معنی واژگان زیر را بنویسید.

مشقت:	مدلت:	تفته:	صیف:
شتا:	خیره:	بزّاز:	دوره گرد:
۲) معنی کنید:			

به دست، آهن تفته کردن خمیر   به از دست بر سینه پیش امیر

چرا خدمت نکنی تا از مشقت کار کردن برهی

۳) واژگان هم خانواده را کنار هم بنویس.

مشقت-مدلت-متاسف-معذرت-منزل-صرف-عذر-تاسف-تصرف-ذلیل-اشتهاق-نازل

دستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

۴) برای واژه راضی دو هم خانواده بنویس.

۵) متضاد کلمات زیر را بنویسید.

خنده: درست: درون:

بیشتر: مهربان: قدیم:

۶) معنای کنایی هر جمله را بنویسید.

- با دل گرفته سخن گفتن.
- گوشه ای درون خود نشستن.
- یکی دوپیرهن بیشتر پاره کردن:
- کمر زرین بستن و به خدمت ایستادن.
- به از دست بر سینه پیش امیر.

۷) از بین واژه های زیر، آن هایی که می توانند با هم، هم قافیه باشند را انتخاب کن.

امیر-شتا-آباد-سپید-خمیر-فریاد-پیدا

۸) کلمات ستون آ را به کلمات ستون ب وصل کن و واژه جدید بساز.

واژه جدید	ب	آ
	گرد	زنده
	ستان	دونده
	گی	گل
	گر	توان
	گی	دوره

۹) آرایه ادبی هر قسمت را مشخص کن.

دستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

گل به خنده گفت: زندگی شکفتن است.

گل یکی دوپیره‌ن، بیشتر زغنچه پاره کرده است.

ای شکم خیره به نانی بساز

چون کوه نشستم من با تب و تاب پنهان.

از بس حرف زدم، زبانم مو درآورد.

۱۰) با استفاده از تشخیص برای "باغ" جمله ای بنویس.

۱۱) عبارت زیر بیانگر کدام عبارت است؟

اگر کسی به تو لطف و محبت کرد، قدر این لطف را بدان و به او خیانت و بدی نکن.

۱۲) در شعر زیر مفعول کدام است؟

گل، یکی دوپیره‌ن بیشتر زغنچه پاره کرده است.

۱۳) در کدام عبارت تشخیص وجود ندارد؟

گل به خنده گفت: زندگی شکفتن است.

بگریست سپیدار و چنین گفت دگر بار

خندید بر او شعله که از دست که نالی؟

دهقان چو تنور خود از این همی‌مه برافروخت

درس پانزدهم

۱) معنی واژگان زیر را بنویسید .

زار :	بیخ :	موسم :	هیمه :
ادبار :	فرجام :	آوخ :	کردار :

۲) در ترکیب های زیر ، موصوف و صفت و مضاف و مضاف الیه را مشخص کنید .

میوه ی انسان - کردار نیکو - جور تبر - آتشگر گیتی - شاخ بی بو - مرد هیزم شکن

۳) شبه جمله ها را مشخص کنید .

۱-آوخ که شدم هیزم ...
۲-ای میوه فروش هنر ، این دکه و بازار

۴) آرایه ی بیت زیر را بنویس .

کاین موسم حاصل

دستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین
گفتش تبر آهسته جرم تو همین بس

بود و نیست تو را بار

۵) نقش دستوری کلمه مشخص شده را بنویس .

دهقان چو تنور خود از این هیمه بر افروخت ...

۶) برای واژه های زیر دو هم خانواده بنویس .

نالید :

حکمت :

گریست :

گفتار :

جاهل :

سوخت :

۷) صورت کامل واژه های مخفف زیر را بنویس .

بار :

دی :

مه :

برو :

کز :

کاین :

۸) عبارت زیر چند جمله دارد ؟

(گفت : ای حکیم ! امروز فلان مردی را دیدم که سخن تو را می گفت و تو را دعا می کرد و می گفت : افلاطون ، بزرگ مردی است که هرگز چون او نبوده است و نباشد .

۹) با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید .

(افلاطون گفت : تو را رنجی به من نرسید ولیکن برای من از این بدتر چیست که جاهلی مرا بستاید)

عبارت چند جمله است ؟

مفعول جمله ی اول و آخر چیست ؟

در جمله ی دوم ، نهاد چیست ؟

دبستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

۱۰) را بطنه میان واژگان زیر را بنویس .

تیشه و اره :

هیمه و هیزم :

حکیم و دانشمند :

جاهل و عاقل :

گفتار و گویش :

۱۱) برای واژه ی جریمه یک هم خانواده از مصراع زیر بیابید .

گفت : جرم راه رفتن نیست ره همواره نیست .

۱۲) در بیت زیر کدام واژه نهاد است .

آن قصه شنیدید که در باغ یکی روز

از جور تبر ، زار بنالید سپیدار

۱۳) کدام یک از جمله های زیر شبه جمله هستند ؟

یا رب :

دریغ :

بار الها :

پس اعتدال نگاه باید داشت:

گشاده است بر ما ، در راستی:

۱۴) بیت زیر چند جمله دارد ؟

آوخ که شدم هیزم آتشگر گیتی

اندام مرا سوخت ز آتش ادبار

۱۵) در مصراع (خندید بر او شعله ، که از دست که نالی) نهاد کدام است ؟

۱۶) کدام دسته از کلمات زیر همگی مخفف هستند ؟

۱- جزء، رو ، سیه

۲- کاین ، دی ، شه

۳- سپه ، گر ، اگر

۴- جایگه ، کزین، او

۱۷) در کدام عبارت شبه جمله وجود ندارد ؟

۱- آوخ که شدم هیزم آتشگر گیتی

۲- به به از این همه زیبایی !

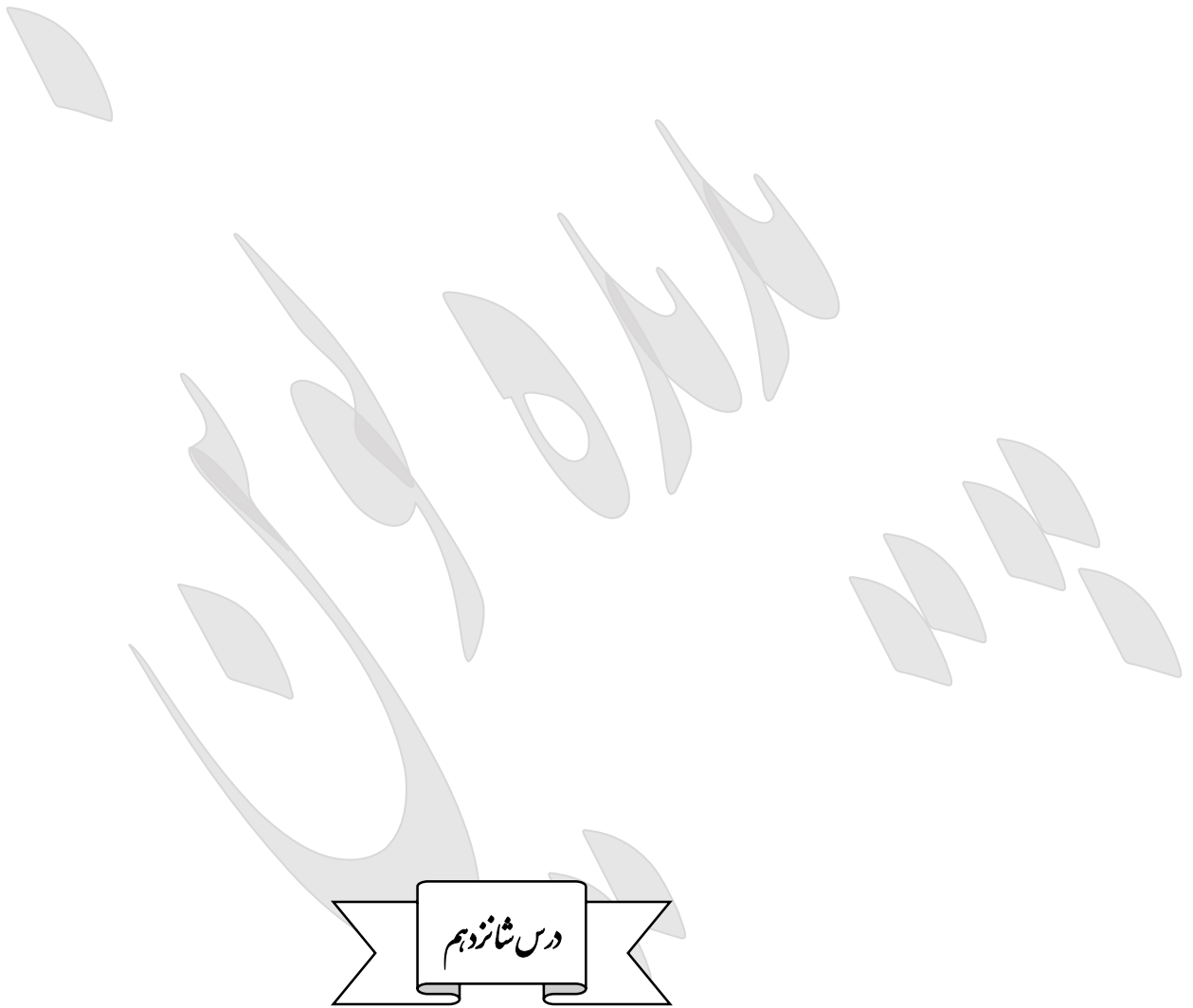

۴- تکلیف شهر خاطره

۳- افسوس که جوانی چه زود گذشت

دستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

های تو ، روشن است.

درس شانزدهم

۱) معنی کلمات زیر را بنویس .

عجایب :	سلاطین :	اعتدال :	کژی :
دوروغ آزمای :	محنت :	چست :	مستمع :
تسلی :	لایق :	ملول :	زوال :

۲) مفرد کلمات زیر را بنویس.

احوال ( ) ، عجایب ( ) ، رسولان ( ) .

۳) پنج کلمه را که با (خوان) و (خوانی) ترکیب می شود ، بنویس .

۴) تو ضیحات زیر شما را یاد کدام ضرب المثل می ندازد ؟

آ- هر فرد بهتر است از نظر فرهنگ و اعتقادی با کسی در ارتباط باشد که به او در این زمینه نزدیک باشد .

ب- برخی از افراد در ظاهر ریاکار و متظاهر هستند . درواقع ، این افراد به این دلیل با دیگران دوست می شوند که سود و منفعتی از آنها به دست بیاورند .

۵) فتوت نامه سلطانی از کیست ؟

۶) نهاد مفعول و فعل را در جمله ی زیر پیدا کن .

زوال ملک و مال سلاطین گذشته شنود .

۷) ترکیب های و صفی و اضافی را مشخص کن .

محنت گذشتگان - زوال ملک - مال سلاطین - تجربه ی بی شمار - طعام بی مزه - قصه های رسولان .

۸)

۹) کلمات هم خانواده را کنار هم بنویس .

احوال - تسلی - ثابت - سلاطین - مستمع - فاتحه - استماع - سلطنت - تحویل - افتتاح - تسلیت - مثبت

۱۰) در بین کلمات زیر ، غلط های املایی را پیدا کن و درست آنها را بنویس .

احوال گذشتگان - مهنت و شدت - تسلی و آرامش - ذوال و نابودی - پند و عبرت - غصه خوانی - نظم و نصر - تعام

و غذا - لایق و راغب - اعتدال و میانه روی - مهال و گزاف - فاتحه و تکبیر - مصتمع و شنونده ..

دبستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

(۱) معنای عبارت (چنان نکند که مستمع، ملول گردد) چیست؟

(۱۲) مشابه و مشابه به جمله زیر چیست؟

نظم در قصه خوانی چون نمک است.

(۱۳) کدام گزینه با بقیه فرق دارد؟

اعتدال   عدل   معتكف   معتدل

(۱۴) نهاد جمله "امروز بهترین دوستم جان مرا نجات داد" چیست؟

(۱۵) کدام ترکیب مضاف و مضاف الیه است؟

دست توانا   دشت سرسبز   پاییز امسال   ایران باشکوه

(۱۶) شکل مفرد کدام کلمه غلط است؟

لحظات: لحظه   آیات: آیه

آداب: مودب   اعمال: عمل

(۱۷) عبارت زیر چند جمله است؟

اگر پرسند که قصه خوانی چندنوع است، بگوی دونوع: اول حکایت گویی و دویم نظم خوانی.

درس هفدهم

(۱) معنای واژگان زیر را بیابید؟

آخر الزمان :   هلاک :   حصیر :   عطا :

مصطفی :   زاد :   قید :   عزوجل :

محفل :   زینهار :   کوبه :   بصر :

(۲) معنی کنید :

دبستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

اگر روزگار یابم، نخست کسی من باشم که بدو گروم .

خوی نیک ، بزرگ تر عطاهای خدای است ، عزوجل.

زینهار تا بدی نکنید واز بدان دور باشید که بدکننده را زندگانی کوتاه باشید .

۳) در عبارت زیر شبه جمله را پیدا کنید و مفهوم آنرا پیدا کنید .

زینهار تا بدی نکنید .

۴) کلمات متضاد را در عبارات یا ابیات زیر بیابید .

سخن را در میان دو دشمن ، چنان گوی که اگر دوست گردند ، شرم زده نشوی .

همه نیستند ، آنچه هستی ، تویی

پناه بلندی و پستی تویی

زندگی را دوست دارم ، مرگ را دشمن

دوستان و دشمنان را می شناسم من

۵) صحیح کلمات زیر را بنویس .

ازوج ل:

دریق:

هرمت :

عتی :

وسیت :

لطف تبع :

حلاک :

حسیر :

۶) کدام مورد مفرد است ؟

متون

فصول

استاد

کتاب

۷) کدام مورد با پسوند (گذار) ترکیب می شود ؟

شکر

نماز

سپاس

سرمایه

۸) املائی کدام کلمه با توجه به معنای آن نادرست است ؟

ج) ملامع:

ب) مباحات : فخر کردن

الف) صیف : تابستان

دستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

د) حلاک : نابودی

درخشان

۹) در عبارت زیر کدام نکته ادبی به کار رفته است .

دوستان و دشمنان را می شناسم من ، زندگی را دوست دارم ، مرگ را دشمن .

۱۰) کلمات زیر را به صورت جمله بنویس .

نیست - مردمان - بی عیب - عیب - را - مکنید - که - هیچ کس

۱۱) برای کلمات زیر دو هم خانواده بنویس .

عجایب:

فواید :

هلاک:

وصیت :

عادت:

بحث :

۱۲) پاسخ دهید :

(متضاد) فایده :

(مترادف) ظاهر :

(هم خانواده) عیب :

(متضاد) ظاهر:

۱۳) متضاد کلمات زیر را بنویس :

دوست:

تیره :

زشت :

بد فرجام :

خشک :

طلوع:

آشنا:

جاهل :

دبستان و پیش دبستانی دخترانه پدیده نوین

۱۴) در عبارت های آ و ب تفاوت معنایی " را " چیست ؟

آ- می‌گفتند : از علم خویش ما را بهره دادی.   ب- راست گفتن پیشه گیرید که روی را روشن دارد .

۱۵) آرایه ی آشکار هربیت را مقابل آن بنویس .

پناه بلندی و پستی تویی   همه نیستند آنچه هستی تویی

خرد را تو روشن بصر کرده ای   چراغ هدایت تو بر کرده ای

۱۶) قالب شعر نیایش چیست ؟ شکل قرار گرفتن قافیه ها ی آن را رسم کنید و قافیه بیت اول را مشخص کنید ؟

۱۷) عبارت زیر ما را به یاد کدام ضرب المثل می اندازد ؟

وقت ما تمام شده است اما حرف های زیادی برای گفتن داریم .

پیروز و موفق باشید ....